

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
міжнародних відносин ім. Б. Д. Гаврилишина
Ірина ІВАЦУК
" 31 " _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
" 31 " _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Ступінь вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна
програма

бакалавр
29 «Міжнародні відносини»
292 «Міжнародні економічні відносини»
«Міжнародні економічні відносини»

Кафедра міжнародних економічних відносин

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг, КПІЗ	СРС	Разом	Екзамен, залік
Денна	3	5	28	28	3	8	83	150	екзамен, 5
Заочна	3	5	8	4	-	-	138	150	Екзамен, 6

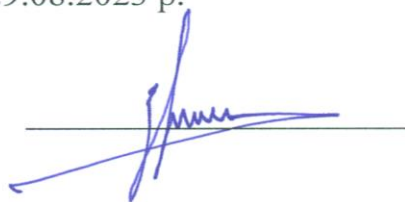
Тернопіль ЗУНУ - 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми підготовки «Міжнародні економічні відносини» галузь знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, затвердженої на засіданні Вченою радою ЗУНУ (протокол №9 від 26.06.2021р)

Робоча програма розроблена Ст.викладач, ДФ Олександр СОХАЦЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувача кафедри,
д-р. екон.наук, проф.

Роман ЗВАРИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Міжнародні економічні відносини», протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Голова групи забезпечення
спеціальності
д-р. екон.наук, проф.

Роман ЗВАРИЧ

Гарант ОП
доц.

Олександра БРАТКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Дисципліна – Міжнародні конфлікти	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 29«Міжнародні відносини»	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»	Рік підготовки: 3 Денна/заочна
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Лекції: денна -28 год / Заочна - 8 Практичні- денна- 28 год./ Заочна - 4
Загальна кількість годин – 150 /150 – годин	Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»	Самостійна робота: денна -83 год. тренінг, кпіз 8 год.- денна. Заочна - 138
Тижневих годин: 10 год., з них 4 аудиторних		Вид підсумкового контролю: екзамен,

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Міжнародні конфлікти» є отримання знань про природу та причини міжнародних конфліктів та навичок щодо їх практичного використання для вироблення системи попередження їх переростання у крайні форми прояву

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- формування в студентів цілісної системи знань щодо причин виникнення , розвитку та ескалації міжнародних конфліктів;
- засвоєння елементів дослідницької діяльності, методичку та технології вивчення сучасних міжнародних конфліктів;
- формування в студентів уміння самостійно оцінювати окремі міжнародні конфлікти щодо їх впливу на політичну, економічну та безпекову ситуації як в країнах –учасниках, так і тих, що мають спільні з ними кордони;
- вироблення в студентів практичних навичок відбору аналітичної інформації, її систематизації, узагальненні та вироблення пропозицій щодо уникнення участі у конфліктах, що переростають у кризи та збройне протистояння

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- володіння економічним мисленням, вміння здійснювати первинну обробку та аналіз емпіричних даних; здатність приймати науково обґрунтовані рішення і нести за них відповідальність;
- володіння методами і прийомами та засобами отримання, зберігання, обробки і представлення інформації, готовність застосовувати їх для розв'язання поставлених завдань;
- володіння навичками самостійної творчої роботи;

- здатність використовувати для вирішення завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології;
- вміння виявляти передумови появи конфліктів та застосовувати на практиці можливі шляхи їх розв'язання;
- уміння застосовувати кількісні та якісні методи аналізу при ухваленні рішень у сфері міжнародного маркетингу і міжнародного інвестиційного менеджменту, будувати відповідні організаційно-економічні моделі;
- володіння навичками пошуку, збору, обробки, аналізу та систематизації інформації щодо обраної теми дослідження.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни «Міжнародні конфлікти» становлять дисципліни: «Міжнародне середовище та бізнес-процеси», «Макроекономіка», «Філософія», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна статистика», «Інформаційні системи і технології в МЕН».

2.5. Результати навчання:

- вміти визначати причини та особливості прояву міжнародних конфліктів;
- вміти застосовувати кількісні та якісні методи аналізу міжнародних конфліктів, аналізувати і оцінювати тенденції, суперечності, закономірності їх прояву у різних країнах;
- володіти практичними навичками з пошуку, збору, обробки, аналізу та систематизації інформації щодо міжнародних конфліктів;
- досконало знати причини «гібридного» міжнародного конфлікту в Україні, визначати можливі варіанти його вирішення

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Змістовий модуль 1. Теорія та практика міжнародних конфліктів

Тема 1. Конфліктність як складова міжнародних відносин: причини та наслідки

Глобальні проблеми: причини виникнення та шляхи вирішення. Екологічні глобальні проблеми. Економічні глобальні проблеми. Політичні глобальні проблеми. Соціальні глобальні проблеми. Бідність. Військові конфлікти. Значення МЕН у вирішенні глобальних проблем XXI століття. Міжнародна політика як одна із сфер суспільного життя, її конфліктність.. Причини напруги у міжнародних відносинах: історія та сучасність. Перехід до багатопольярного світоустрою. Поняття «крихкості» глобального простору. Зміна пріоритетів держав у всіх сферах міжнародної взаємодії.

Тема 2. Сутність та типи міжнародних конфліктів

Національний інтерес як напрям зовнішньої політики. Лінкейдж (linkage) - взаємозв'язок зовнішньої та внутрішньої політики держави Основні погляди на суть та природу міжнародного конфлікту. Характеристики міжнародного конфлікту. Конструктивні та деструктивні функції міжнародних конфліктів. Типологія міжнародних конфліктів.

Тема 3. Конфлікт і криза у міжнародних відносинах

Межі міжнародного конфлікту. Загальна характеристика фаз наростання міжнародної напруги. Конфлікт і криза у міжнародних відносинах. Класифікація міжнародних криз. Альтернативні варіанти розвитку міжнародних конфліктів та криз. Тріада: спір – конфлікт – війна (як вийти з цього трикутника?)

Змістовий модуль 2 Сучасні форми міжнародних конфліктів

Тема 4. Особливості і протікання конфліктів у біполярному та пост біполярному світі

Холодна війна - як глобальний міжнародний конфлікт. Проблеми її періодизації. Особливості холодної війни між СРСР та США з огляду на ускладнення міжнародних відносин. Ідеологізація міжнародних відносин сучасності. Боротьба США, Китаю та Росії за геополітичне лідерство в усіх сферах. Локальні та регіональні війни як складова міжнародних конфліктів.

Тема 5. Війна - крайня форма розв'язання міжнародних протиріч

Загальна характеристика війн та їх класифікація. Зміна природи війни у сучасному світі. Поширення війн на різні сфери міжнародних відносин. Економічна війна у сучасному світі. Торговельні війни. Інформаційні війни. Особливості збройних конфліктів та війн у нових технологічних умовах. «Гібридні» та проху війни.

Тема 6. Торговельні війни сучасності

Нові реалії міжнародних торговельних відносин у XXI столітті. Політика Трампа «America - First» Торговельна війна США-Китай. Війни на міжнародному ринку енергоресурсів. Новий протекціонізм, економічний націоналізм як інструменти боротьби у торговельних та економічних війнах. Етапи та механізми врегулювання міжнародних торговельних конфліктів

Тема 7. Національна та міжнародна військова безпека у глобальному просторі

Міжнародна та національна безпека. Міжнародні конфлікти нового покоління. Локальні та регіональні збройні конфлікти та війни у нових технологічних умовах. «Гібридні» та проху війни. Нова гонка озброєнь в умовах Революції 4.0. Кібервійни, вихід військового протистояння у космос.

Тема 8. Врегулювання міжнародних конфліктів

Шляхи, підходи і методи врегулювання конфліктних ситуацій. Етапи та механізми врегулювання міжнародних торговельних конфліктів. Роль міжнародних організацій у врегулюванні конфліктів.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Тренінг, КПЗ	Сам. робота	Індивід. робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теорія та практика міжнародних конфліктів						
Тема 1. Конфліктність як складова міжнародних відносин: причини та наслідки	4	4	-	10	-	Поточне опитування
Тема 2. Сутність та типи міжнародних конфліктів	2	2	-	10		Поточне опитування
Тема 3. Конфлікт і криза у міжнародних відносинах	4	4	4	10		есе на тему
Змістовий модуль 2. Сучасні форми міжнародних конфліктів у глобалізованому світі						
Тема 4. Особливості і протікання конфліктів у біполярному та пост біполярному світі	4	4	-	13	-	Поточне опитування
Тема 5. Війна - крайня форма розв'язання міжнародних протиріч	4	4	-	10	1	Круглий стіл
Тема 6. Торговельні війни сучасності	4	4	-	10	1	Презентація Торговельних війн
Тема 7. Національна та міжнародна військова безпека у глобальному просторі	4	4	-	10	1	Поточне опитування
Тема 8. Врегулювання міжнародних конфліктів	2	2	4	10		ректорська контрольна робота
Разом	28	28	8	83	3	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Тренінг, КПЗ	Сам. робота
Змістовий модуль 1. Теорія та практика міжнародних конфліктів				
Тема 1. Конфліктність як складова міжнародних відносин: причини та наслідки	1		-	
Тема 2. Сутність та типи міжнародних конфліктів	1		-	
Тема 3. Конфлікт і криза у міжнародних відносинах	1	2		

Змістовий модуль 2. Сучасні форми міжнародних конфліктів у глобалізованому світі				
Тема 4. Особливості і протікання конфліктів у біполярному та пост біполярному світі	1		-	
Тема 5. Війна - крайня форма розв'язання міжнародних протиріч	1		-	
Тема 6. Торговельні війни сучасності	1		-	
Тема 7 Національна та міжнародна військова безпека у глобальному просторі	1		-	
Тема 8. Врегулювання міжнародних конфліктів	1	2		
Разом	8	4		138

5. Тематика практичних занять. Денна

Практичне заняття 1-2

Тема: Конфліктність як складова міжнародних відносин: причини та наслідки

Мета: вивчити сутність міжнародних конфліктів та виявити причини проявів

Питання для обговорення:

1. Визначте напрями дослідження міжнародного конфлікту як явища на сучасному етапі.
2. Вкажіть історичні типи джерел напруги у міжнародних відносинах. Обґрунтуйте доцільність такого поділу
3. Дайте визначення міжнародного конфлікту.
4. Сформулюйте основні підходи парадигм міжнародних відносин щодо міжнародних конфліктів.

Практичне заняття 3.

Тема: Сутність та типи міжнародних конфліктів

Мета: вивчити сутність та типи міжнародних конфліктів

Питання для обговорення:

1. Визначити напрями дослідження міжнародного конфлікту як явища на сучасному етапі.
2. Охарактеризуйте функції міжнародного конфлікту.

Практичне заняття 4-5.

Тема: Конфлікт і криза у міжнародних відносинах

Мета: вивчити сутність конфлікт та міжнародних криз. Та зрозуміти їх сутність прояву

Есе на тему: визначення воєнно-політичної кризи в міжнародній сфері та Україні.

Практичне заняття 6-7

Тема: Особливості і протікання конфліктів у біполярному та пост біполярному світі

Мета: виробити навички комперативного аналізу протікання міжнародного конфліктів у різних часових періодів(до і після другої світової війни)

Питання для обговорення

1. Чи завжди конфлікти спричиняють шкоду суспільству? Наведіть приклади.
2. Зробіть порівняльний аналіз конфронтаційного та компромісного конфліктів.
3. Що таке фази міжнародних конфліктів?

Практичне заняття 8-9

Тема: Війна - крайня форма розв'язання міжнародних протиріч

Мета: отримати навички і розуміння, утворення військових конфліктів та війн. Причини та методи їх утворення в країнах.

Питання для обговорення

1. Чому в світі виникають війни?
2. За яких обставин війни не виникають?
3. Чи мир є свідченням відсутності війни?
4. Дайте визначення війни.
5. За якими критеріями здійснюється типологія воєнних конфліктів?

Практичне заняття 10-11

Тема: Торговельні війни сучасності

Мета: вивчити основні інструменти торговельних війн.

Презентація на теми

1. Які наслідки для держави від торговельної війни
2. За яких умови виникають торговельні війни
3. Дайте характеристику країни які отримати ембарго на свої товари.
4. Назвіть країни які ведуть на сьогодні торговельні війни

Практичне заняття 12-13

Тема: Національна та міжнародна військова безпека у глобальному просторі

Мета: вивчити основні поняття національної безпеки країни. Та методи їх застосування на практиці

Питання для обговорення

1. Що таке національна безпека.
2. Розбийте на фази один з міжнародних конфліктів 2010 — 2020-х рр, вибраних вами довільно. Відповідь мотивуйте.
3. Які наслідки від витрат на національну безпеку для країн.
4. Наведіть перелік загроз національним інтересам в інформаційній сфері.

Практичне заняття 14

Тема: Врегулювання міжнародних конфліктів

Мета: ознайомитися із основними поняттями міжнародними конфліктами та отримати вміння їх подолання.

Питання для обговорення

1. Які методи врегулювання міжнародних конфліктів використовуються на сьогодні?
2. Як здійснюється процес врегулювання на різних фазах міжнародного конфлікту?

6. Тренінг, КПЗ

Тренінг – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі.

Метою проведення тренінгу з дисципліни "Міжнародні конфлікти " є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти розвитку та розв'язання проблеми з питань щодо особливостей, закономірностей та тенденцій розвитку міжнародних конфліктів на основі вивчення взаємодії держав та міжнародних організацій за для їх вирішення.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття

4. **Підведення підсумків.** Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносилися на тренінгові заняття

КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з дисципліни «Міжнародні конфлікти ХХІ» виконується самостійно кожним студентом на основі сформованого переліку практичних ситуацій та завдань.

КПІЗ охоплює усі основні теми дисципліни «Міжнародні конфлікти». Метою виконання КПІЗ є оволодіння навичками аналізувати причини і можливі наслідки міжнародних конфліктів та прогнозувати заходи скеровані їх попередження та вирішення. Виконання КПІЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з курсу.

Завдання для КПІЗ: Провести дослідження з таких питань:

1. дослідити методи ведення гібридної війни у різних куточках світ.
2. Досвід *визначеної* країни щодо вирішення проблеми війни на їх території для кращого розуміння як необхідно вирішувати проблему в Україні.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ»

	Тематика
1.	Конфліктність як складова міжнародних відносин: причини та наслідки.
2.	Сутність та типи міжнародних конфліктів
3.	Конфлікт і криза у міжнародних відносинах
4.	Особливості і протікання конфліктів у біполярному та пост біполярному світі
5.	Війна - крайня форма розв'язання міжнародних протиріч
6.	Торговельні війни сучасності
7.	Національна та міжнародна військова безпека у глобальному просторі
8.	Врегулювання міжнародних конфліктів
9.	Тренінг,КПІЗ
	Разом:83год

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Міжнародні конфлікти» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПІЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- підсумковий екзамен.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів

відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
1.опитування(тестування) на заняттях: 4 тем по 5 балів – мах 20 балів 2. письмова робота – мах 80 балів	1.опитування(тестування) на заняттях: 4 тем по 5 балів – мах 20 балів 2. письмова робота – мах 80 балів	1.Підготовка КПЗ – мах 40 балів 2.захист КПЗ – мах 40 балів 3. Участь у тренінгах мах 20 балів	1. тестові завдання(5 тестів по балам) – мах 25 балам 2. теоретичне питання – мах 25 3. задача 50 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Безрукова Н.В., Васильченко М.В. Світові торговельні війни: особливості та наслідки. Ефективна економіка 6, 2015 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4153>
2. Сохацький О. Інвестиційні домінанти військових витрат країн світу у XXI столітті./ Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків. моногр. за наук. Ред.. д.е.н., проф.. А.І Крисоватого та О.. Сохацької.- Тернопіль: Осадца Ю.В.2018. С.306-318.

3. *Wojna – konflikt – spór. Obszary rywalizacji w przestrzeni międzynarodowej, Tom 1, R. Kordonski, A. Kordonska, Ł. Muszyński (red.), Instytut Nauk Politycznych UWM w Olsztynie, Olsztyn–Łwów 2020, 348 s.*
4. *F-Secure: Человечество стоит на пороге развития гонки кибервооружения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.securitylab.ru/news/428659.php>*
5. *Міхеев Ю.У. Дефініції поняття «гібридна війна»./Ю.У. Міхеев , Г.П. Чернявський, Ю.В. Турченко, О.У. Пінчук// Збірник наукових праць Військового інституту КНУ ім. Т.Шевченка, 2016. – випуск 51.–С.124-131. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpvkn_2016_51_18*
6. *Торговельні війни сучасності та їх вплив на економічне зростання та розвиток у світі та Україні / Наук. ред. В.Юрчишин. – Київ: Заповіт, 2019. – 188 с*
7. *Омельченко О. Світова торгова війна: наслідки для світу і України Європейська правда URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/06/22/7083470/>*
8. *Калюжна Н.Г. Міждержавні торговельні конфлікти як уособлення політики неопротекціонізму. Проблеми системного підходу в економіці Випуск1(69), 2019. URL http://www.psaejournal.nau.in.ua/journal/1_69_1_2019_ukr/5.pdf*
9. *Нік М. Криза в СОТ: чи загрожують світові нові торговельні війни? URL: <https://www.dw.com/uk/%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0-%D0%B2-%D1%81%D0%BE%D1%82-%D1%87%D0%B8-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%B6%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C-%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8/a-51623130>*
10. *Мудра І., Сінькова Є. Інструменти інформаційної війни проти України у Інтернет-ЗМІ URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/apr/16124/mydrasinkova.pdf>*
11. *Багінський А.В. Сучасні соціально-політичні конфлікти у структурному вимірі. Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право. Виск 2(42) , 2019 URL: <http://www.sociojournal.kpi.kiev.ua/archive/2019/2/3.pdf>*
12. *«Турбулентность международных отношений»: чем может быть обусловлен рекордный рост мировых военных расходов URL: <https://russian.rt.com/world/article/741176-voennye-rashody-mir-reiting-stran> (дата звернення 27.07.2020)*
13. *Горбулін В. Світова гібридна війна: український фронт.: монографія за заг. ред. В.П. Горбуліна. К: НІСД, 2017. 496с.*
14. *Tiltiņš Aleks, Šavriņa Baiba(2015) Alternative Military Keynesianism as a Tool of Civil-Military Framework of the EU Defence Policy European Integration Studies.9. 2015. URL: <http://dx.doi.org/10.5755/j01.eis.0.9.12793>*
15. *Шахїд Ахмед, Саба Ісмаїл. Економічне зростання країн і військові витрати: аналіз взаємозв'язку. Міжнародна економічна політика. 2015. №2 (23). С. 50-76.*
16. *Nordhaus W., Moffat A. (2017). A survey of global impacts of climate change: Replication, survey methods, and a statistical analysis. NBER Working Paper, No. 23646.*
17. *Трамп оголосив про кінець «ери нескінченних воєн» для США С: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3044937-trump-ogolosiv-pro-kinec-eri-neskincennih-voen-dla-ssa.html>(дата звернення 05.07.2020).*
18. *Резнікова Н. В. Нові контури боргової залежності: тригери кризових проявів в умовах глобальної взаємозалежності / Н. В. Резнікова // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 15. – С. 5–12.*
19. *Сохацький О.. Емпірична перевірка гіпотези щодо негативного впливу обсягу військових видатків на економічне зростання в Україні. Вітакультурний млин: методологічний альманах. НДІ методології та освітології ТНЕУ, модуль 19, 2017. С.69-73.*
20. *Бжезінський Збігнев Велика шахівниця. Американська першість та її геостратегічні імперативи К: Видавництво Фабула, 2018,288с.*
21. *Кіссінджер Генрі Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Видавництво Наш Формат, 2017, 320с.*
22. *Аджемоглу Дарон, Гобінсон Дж Чому нації занепадають. Походження влади, багатства та бідності. Видавництво : Наш Формат, 2016 2-16,472с.*

23. Вовк Роман Гібридний характер міжнародних конфліктів XXI століття. Міжнародні конфлікти у сучасному світі: від регіонального протистояння до глобального суперництва. Матеріали міжнародної наукової конференції. (Львів, 11 грудня 2019 р.) С.9-15.
24. Бельська Т.В., Гребельник О.К. Особливості конфліктів і способів їх урегулювання у сучасному світі. URL:<http://vntv.kyiv.edu.ua/v/p12/3.pdf>
25. Суперечлива війна в Іраку розпочалася рівно 10 років тому URL: <https://tsn.ua/svit/superechliva-viyna-v-iraku-rozprochalasya-rivno-10-rokiv-tomu-287003.html> (дата звернення 13.08.2020).
26. Матиас фон Хайн. Іранський кризис проявил беспомощность европейской дипломатии 07.01.2020. URL: <https://www.dw.com/ru/иранский-кризис-проявил-беспомощность-европейской-дипломатии/a-51918656> (дата звернення 13.08.2020).
27. Горбулін В, Власюк О, Лібанова М, Ляшенко М. Збройний конфлікт в Україні у термінах геополітики. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=pubpolpr_2_016_3_4. (дата звернення 28.08.2020).
28. F-Secure: Человечество стоит на пороге развития гонки кибервооружения URL: <http://www.securitylab.ru/news/428659.php>. (дата звернення 29.08.2020).
29. Три матеріальних елемента будь-якої війни змінилися до невпізнання. Блог Оксани Колосовської 27.07.2017. URL: <https://www.ar25.org/article/try-materialnyh-elementa-bud-yakoyi-viyny-soldaty-zbroya-i-pole-bytvy-zaraz-zminylysy-do>